

дувати на абсолютну вичерпність, але призведе до більш ефективного виконання податковою заставою своєї забезпечувальної функції та збалансованості норм права, що регулюють відносини податкової застави.

Список літератури: **1.** Податковий Кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>. **2.** Олійник А. Р. Правове регулювання податкової застави в Україні : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / А. Р. Олійник. – Запоріжжя, 2011. – 224 с. **3.** Про затвердження Порядку застосування податкової застави органами державної податкової служби : наказ ДПА України від 24 груд. 2010 р. № 1043 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 2. – Ст. 148. **4.** Про заходи щодо підвищення відповідальності за розрахунки з бюджетами та державними цільовими фондами : указ Президента України від 4 берез. 1998 р. № 167/98 // Офіційний вісник України. – 1998. – № 17. – Ст. 622. **5.** Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами : закон України від 21 груд. 2000 р. № 2181-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 10. – Ст. 44. **6.** Про затвердження Порядку застосування податкової застави органами державної податкової служби : наказ ДПА України від 28 серп. 2001 р. № 338 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 40. – Ст. 1816. **7.** Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень : закон України від 18 листоп. 2003 р. № 1255-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 11. – Ст. 140. **8.** Про затвердження Порядку ведення Державного реєстру обтяжень рухомого майна : постанова Кабінету Міністрів України від 5 лип. 2004 р. № 830 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 27. – Ст. 1770. **9.** Про затвердження Інструкції про порядок ведення Державного реєстру обтяжень рухомого майна та заповнення заяв : наказ М-ва юстиції України від 29 лип. 2004 р. № 73/5 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 31. – Ст. 2084.

Надійшла до редколегії 28.04.2011

Исследован вопрос определения предмета налогового залога. Проанализированы нормы действующего законодательства, регулирующие применение налогового залога органами государственной налоговой службы. Предложено внесение изменений в действующее законодательство.

The question of determination of a subject of tax pledge is studied. The norms of the current legislation regulating the application of tax pledge by organs of state tax service are analysed. Modification of the current legislation is offered.

УДК 351.743:347.440.66(477)

С. М. Ольховська

ПРОЦЕДУРИ УКЛАДЕННЯ ТА ВИКОНАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ДОГОВОРІВ У ПРАКТИЦІ ОРГАНІВ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Розглянуто питання щодо форми, змісту та спрямованості адміністративних договорів, які укладаються з участю органів внутрішніх справ.

Адміністративні договори, незважаючи на їх допоміжну роль, мають важливе значення у розвитку демократичних механізмів реалізації державної виконавчої влади та ефективності діяльності конкретних органів та ланок державного апарату [1, с. 143, 144].

При укладанні адміністративного договору з участю органів внутрішніх справ застосовуються такі основні правила: об'єктивність змісту та нейтральність тону, повнота інформації та стислість викладеного, типізація речових способів та стандартних термінів. Ці загальні правила діють повною мірою при укладанні адміністративних договорів, оскільки останні є юридичними документами. У той же час слід вказати, що адміністративний договір є специфічним юридичним документом, тому при його укладанні вказані правила розвиваються та мають певні специфічні особливості.

На зміст адміністративного договору як юридичного документа впливають певні правила, які є спеціальними з точки зору виділення адміністративного договору серед інших юридичних документів.

1. Стиль адміністративного договору повинен бути рівним, спокійним, стриманим, байдужим до суб'єктивних переживань та емоцій. Це правило дозволяє об'єктивно викладати суть договору та зробити його зрозумілим.

Під стилем адміністративного договору розуміють різновид мови, який історично склався, такий, що відрізняється як складом та характером речових способів, так і закономірністю їх застосування.

При складанні адміністративного договору як юридичного документа повинен застосовуватися діловий стиль, який задовольняє потреби суспільства у документальному оформленні різних актів державного, громадського, політичного, економічного життя, ділових взаємовідносин між державними організаціями, в також між членами суспільства в офіційній сфері їх спілкування. Діловий стиль характеризується тим, що застосовується в офіційних відносинах, однак він повинен бути максимально прагматичним, вільним від емоцій, суб'єктивних переживань.

2. Текст адміністративного договору повинен ґрунтуватися на загальноприйнятій юридичній й термінології.

Процес створення тексту адміністративного договору, незважаючи на видиму формальність, полягає у логічності та послідовності викладення, у мотивованості деяких пунктів та формальної визначеності. При цьому зміст договору формулюється в резонансі з правовою теорією, звичаями ділового обороту, практикою, що склалася.

У тексті адміністративного договору слід уникати різночитань у формулюваннях.

3. Формулювання в адміністративному договорі повинні бути однозначними, не можна допускати багато варіантів їх тлумачення. Як вказано у літературі, стиль законодавчо-розпорядчих документів потребує точності та неможливості будь-яких непорозумінь. Це правило повною мірою відноситься і до адміністративних договорів, від однозначності формулювання яких прямо залежить точність виконання договірних обов'язків.

4. Ясність викладення в адміністративному договорі визначає доступність для зрозуміння; не припустима його надмірна завантаженість непотрібним текстовим заповненням або занадто нескладною термінологією.

5. При складанні адміністративного договору слід уникати занадто великих пояснень спеціальних юридичних термінів.

6. Відсутність у тексті адміністративного договору архаїчних виразів.

7. Дотримання при складанні адміністративного договору правил граматики з урахуванням специфіки юридичної термінології. Це правило йде від юридичної класики, коли одна кома кардинально змінює зміст фрази.

8. При складанні адміністративного договору необхідно тримати оптимальне співвідношення між узагальненими та індивідуальними випадками, які можуть виникнути у сфері дії такого договору. Текст адміністративного договору не повинен бути занадто коротким, інакше багато відносин не будуть ним урегульовані або адекватно відображені, що буде підставою для невірного тлумачення тексту договору, ускладнить його виконання. Стислість адміністративного договору не може бути надмірною, тобто її не слід досягати за рахунок обмеження змісту, в якому можуть бути вказані всі значні умови та прийняти у діловому обороті складні (реквізити сторін, обов'язки сторін та ін.) Якщо хоча б одна зі сторін адміністративного договору наполягає на чіткій регламентації обов'язків своїх або іншої сторони, то це належить виконати в розумних межах.

Одночасно адміністративний договір не повинен бути занадто великим, описувати всі ситуації, які можуть виникнути у даних договірних правовідносинах.

Оптимальний обсяг адміністративного договору як юридичного документа досягається як юридичними, так і стилістичними способами. Юридичні способи – це відсутність зайвих пояснень юридичної термінології, яка вже викладена у законодавстві. А також для запобігання занадто великого обсягу адміністративного договору сторони можуть посылатися на

нормативний акт, який регламентує деякі аспекти виконання договірних обов'язків.

Облік загальних правил, якими слід керуватися при складанні адміністративного договору, дозволить досягнути оптимального за змістом викладення волевиявлення сторін у тексті юридичного документа, досягнути адекватного зрозуміння його умов відносно правовідносин, які виникають.

Зміст адміністративного договору як двосторонньої дії складають договірні умови (пункти), визначені на розум сторін та узгоджені, а також умови, які є обов'язковими у відповідності до актів законодавства.

Адміністративний договір з участю органів внутрішніх справ через установаження договірних умов є способом взаємних прав та обов'язків учасників. При цьому договірні умови прийнято розділяти на істотні, звичайні та випадкові.

Істотні умови договору є найважливішими для його юридичної конструкції. Істотними умовами є умови про предмет договору; умови, які визначені законом як значні та є необхідними для договорів даного виду; а також всі ті умови, відносно яких за заявою хоча б однієї зі сторін може бути досягнуто угоду.

Істотні умови адміністративного договору з участю органів внутрішніх справ не можуть змінюватися сторонами за власним бажанням. Сторони в адміністративному договорі не можуть виходити від положень законодавства, якщо в цих актах прямо вказано про це, а також у випадку, якщо обов'язок для сторін актів законодавства впливає з їх змісту або із сутності відносин між сторонами. До істотних умов всіх адміністративних договорів відноситься предмет. Адміністративний договір, у якому не досягнуті умови з приводу його предмета, є недійсним. У платних договорах значною умовою є ціна. До відносин сторін можуть застосовуватися звичайні ціни, тарифи; грошова сума прямо не вказується у платному договорі, що також є домовленістю про ціну, однак вона встановлюється у договорі не прямо (у визначеній грошовій сумі), опосередковано. Головне, щоб волевиявленням сторін охоплювалось те, що договір є платним [2, с. 55–70].

У разі виникнення суперечок відносно деяких умов адміністративного договору сторона, яка отримала проект договору, може скласти протокол розбіжностей, про що ставиться відмітка у договорі, та в термін двадцять днів направити іншій стороні два екземпляри цього протоколу разом із підписаним адміністративним договором.

Якщо сторона, яка направила проект адміністративного договору, отримала від іншої сторони протокол розбіжностей, договір не вважається укладеним, оскільки в цьому випадку

сторони не досягли згоди за всіма значними умовами адміністративного договору. Такий адміністративний договір вважається неукладеним. Цей порядок укладення договорів регулюється ч. 8 ст. 181 нормами Господарського кодексу України [3].

Список літератури: 1. Васильєв А. С. Административное право Украины : учебник / А. С. Васильев. – Х. : Одиссей, 2001. – 287 с. 2. Мичурин Е. О. Техника составления договоров : науч.-практ. учеб. / Е. О. Мичурин. – К. : Юрsvит, 2006. – 145 с. 3. Господарський кодекс України : за станом на 16 січ. 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18, 19–20, 21–22. – Ст. 144. – Ст. 144.

Надійшла до редколегії 13.09.2011

Рассмотрен вопрос о форме, содержании и направленности административных договоров, которые заключаются с участием органов внутренних дел.

The question concerning the form, the maintenances and orientations of administrative contracts which are concluded with participation of law-enforcement bodies are considered.

УДК 351.713(477)

С. М. Попова

ОРГАНІЗАЦІЯ ПЕРЕВІРОК ДОТРИМАННЯ ПОДАТКОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Розглянуто організацію перевірок дотримання податкового законодавства. Розроблено напрямки підвищення ефективності проведення перевірок податкового законодавства та вдосконалення підготовки висококваліфікованих кадрів в органах державної податкової служби.

Сьогоднішній світ характеризується процесами глобалізації та формуванням нової геополітичної структури, що зумовлює зростання загроз політичного, екологічного, інформаційного й, безумовно, економічного характеру для молодих незалежних країн. Невипадково ст. 17 Конституції України [1] проголошує, що забезпечення економічної безпеки є однією з найважливіших функцій держави.

Наразі економічний розвиток нашої країни стримується такими факторами:

- недосконала бюджетна політика та слабкість бюджетного планування;
- несприятливий інвестиційний клімат, що гальмує формування ресурсів для структурної перебудови економіки;
- незахищеність прав власників, інвесторів та кредиторів;
- недостатня стимулююча роль заробітної плати, яка ще не стала чинником розвитку виробництва;